U S N E S E N Í

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedkyně JUDr. Lenky Matyášové, soudkyně JUDr. Ludmily Valentové a soudce JUDr. Jakuba Camrdy v právní věci žalobkyně: **J. Ž.,** proti žalovanému: **Krajský úřad Královéhradeckého kraje,** se sídlem Pivovarské náměstí 1245, vedené u Krajského soudu v Hradci Králové pod sp. zn. 51 A 8/2011, o námitce podjatosti soudce JUDr. Pavla Kumprechta

t a k t o :

Soudce Krajského soudu v Hradci Králové JUDr. Pavel Kumprecht **n e n í v y l o u č e n** z projednávání a rozhodování věci vedené u Krajského soudu v Hradci Králové pod sp. zn. 51 A 8/2011.

O d ů v o d n ě n í :

Žalobkyně podala u Krajského soudu v Hradci Králové (dále „krajský soud“) dne 7. 9. 2009 žalobu ve věci výše uvedené. Rozsudkem krajského soudu ze dne 30. 9. 2010, č. j. 51 Ca 10/2009 - 38 bylo zrušeno rozhodnutí žalovaného ze dne 5. 8. 2009, č. j. 14156/VZ/2009-5 a rozhodnutí Městského úřadu Kostelec nad Orlicí ze dne 1. 6. 2009, č. j. SOO 653/2009-2074/2009-ur PŘ/A/7/7/2009. Rozhodnutím žalovaného bylo zamítnuto odvolání žalobkyně proti cit. rozhodnutí Městského úřadu Kostelec nad Orlicí, jímž byla uznána vinnou ze spáchání přestupku proti veřejnému pořádku dle ust. § 47 odst. 1 písm. a) zákona č. 200/1990 Sb., o přestupcích, v platném znění (dále jen zákon o přestupcích), za což jí byla uložena sankce napomenutí a povinnost nahradit náklady řízení v paušální částce 1.000,- Kč. Proti rozhodnutí krajského soudu podal kasační stížnost žalovaný, rozsudkem Nejvyššího správního soudu ze dne 11. 3. 2011, č. j. 5 As 73/2010 - 71 byl rozsudek krajského soudu zrušen a věc mu byla vrácena k dalšímu řízení.

Dne 21. 6. 2011 nařídil krajský soud jednání, před jeho zahájením namítla žalobkyně podjatost samosoudce JUDr. Pavla Kumprechta, přitom uvedla: „*V této věci, vzhledem k tomu, že se jedná o samosoudce JUDr. Kumprechta, který bude projednávat zatčení mé maminky na našem vlastním dvorku, a to při výstavbě kamenné zdi, kterou si vystavěl bývalý estébák K. na mém pozemku, a to bez vyměření hranic a provedení geometrického plánu Ing. Niplem - soudní znalec, který sám tehdy v roce 2006 mně sdělil osobně, že s JUDr.*

Kumprechtem a JUDr. K. jsou kamarádi a zajdou na oběd. Z těchto důvodů vyslovuji tuto podjatost, neboť vím, že soudci jsou nepostižitelní a chránit kamaráda – soudního znalce, se může v tomto případě odrazit a věc nebude projednána dle zákona."

Řízení o žalobě bylo do rozhodnutí o námitce podjatosti, která byla krajským soudem postoupena dne 28. 6. 2011 Nejvyššímu správnímu soudu, odročeno.

Soudce JUDr. Pavel Kumprecht k námitce podjatosti uvedl : „*Žalobkyní zmiňovaného Ing. Nipla znám velmi dobře, dá se říci, že jsme kamarádi. Přestupek žalobkyně spočívá v tom, že neuposlechla výzvy příslušníka Policie ČR k tomu, aby nebránila F. K. v započetí stavby zděného plotu podél jeho rodinného domu. Ing. Nipl vyměřoval v daném prostoru průběh pozemkové hranice, podrobnosti neznám, jen to, že mu prý nebyl geometrický plán ani zaplacen a že to bylo „hrozný". Ani nevím, v jaké souvislosti mně to říkal; vzhledem k jeho naturelu si však dovedu představit, že toho mohl napovídat mnoho a jeho tak typické prupovídky skutečně mohou být ze strany žalobkyně negativně vnímány do té míry, že vůči mně uplatnila námitku podjatosti, což se dosud nikdy nestalo, přestože jsem vyřizoval značné množství jejich žalob, ať již v senátu nebo jako samosoudce.Podjatý se necítím.*"

Nejvyšší správní soud posoudil vznesenou námitku podjatosti a dospěl k závěru, že není důvodná.

Integrální součástí práva na spravedlivý proces tak, jak je vymezeno v čl. 36 odst. 1 Listiny základních práv a svobod a v čl. 6 odst. 1 Úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod, je garance toho, aby ve věci rozhodoval nezávislý a nestranný soudce. Nestrannost a nezaujatost soudce je jedním z hlavních předpokladů spravedlivého rozhodování a jednou z hlavních premis důvěry občanů a jiných subjektů v právo a právní stát (čl. 1 odst. 1 Ústavy ČR). Nestrannost soudce je především subjektivní kategorií, vyjadřující vnitřní psychický vztah soudce k projednávané věci v širším smyslu (zahrnuje vztah k předmětu řízení, účastníkům řízení, jejich zástupcům), o nichž je schopen relativně přesně referovat toliko soudce sám. Pouze takto úzce pojímaná kategorie nestrannosti soudce by však v praxi stěží nalezla uplatnění vzhledem k obtížné objektivní přezkoumatelnosti vnitřního rozpoložení soudce. Kategorii nestrannosti je proto třeba vnímat šíře, tedy i v rovině objektivní. Za objektivní ovšem nelze považovat to, jak se nestrannost soudce pouze subjektivně jeví vnějšímu pozorovateli (účastníkovi řízení), nýbrž to, zda reálně neexistují okolnosti, které by mohly objektivně vést k legitimním pochybnostem o tom, že soudce má k věci určitý, nikoliv nezaujatý vztah. Subjektivní hledisko účastníků řízení o podjatosti může být podnětem k jejímu zkoumání; rozhodování o této otázce se však musí dít výlučně na základě hlediska objektivního (shodně též nález Ústavního soudu sp. zn. I. ÚS 370/04).

Podle § 8 odst. 1 s. ř. s. jsou soudci vyloučeni z projednávání a rozhodnutí věci, jestliže se zřetelem na jejich poměr k věci, k účastníkům nebo k jejich zástupcům je dán důvod pochybovat o jejich nepodjatosti. Vyloučeni jsou též soudci, kteří se podíleli na projednávání nebo rozhodování věci u správního orgánu nebo v předchozím soudním řízení. Důvodem k vyloučení soudce nejsou okolnosti, které spočívají v postupu soudce v řízení o projednávané věci nebo v jeho rozhodování v jiných věcech.

Rozhodnutí o vyloučení soudce z důvodů uvedených v § 8 s. ř. s. představuje výjimku z ústavní zásady, podle níž nikdo nesmí být odňat svému zákonnému soudci s tím, že příslušnost soudu i soudce stanoví zákon (čl. 38 odst. 1 Listiny základních práv a svobod). Tak jak zákon tuto příslušnost stanovil, je tato zásadně dána, a postup, kterým je věc odnímána příslušnému soudci a přikázána soudci jinému, je nutno chápat jako postup výjimečný. Vzhledem k tomu lze vyloučit soudce z projednávání a rozhodnutí přidělené věci jen z opravdu závažných důvodů, které mu reálně brání rozhodnout v souladu se zákonem nezaujatě a spravedlivě.

Žalobkyně ve své námitce podjatosti dovozuje možnost ovlivnění soudce při rozhodování věci skutečností, že tento má určitý vztah s Ing. Niplem, který je soudním znalcem. Jmenovaný však není účastníkem řízení před soudem, nemá v řízení ani postavení osoby zúčastněné na řízení. Rovněž tak v řízení před správním orgánem, který projednával přestupek, mu nesvědčilo postavení poškozeného ani svědka. Ing. Nipl nebyl vlastníkem zdi, jejímuž postavení žalobkyně bránila, nebylo s ním tedy jednáno jako s poškozeným (tím byl p. K.), z rozhodnutí správního orgánu vyplývá, že jmenovaný soudní znalec není uveden ani ve výčtu svědků, kteří byli ve správním řízení předvoláni. Lze tedy uzavřít, že soudní znalec Ing Nipl nemá žádný vztah k projednávané věci, nelze proto ani dovozovat jakýkoli zájem soudce, s ohledem na jeho přátelský poměr k Ing. Niplovi, na ovlivnění rozhodování o věci žalobkyně. Nutno především uvést, že se ve věci jedná o podezření ze spáchání přestupků proti majetku dle ust. § 50 odst. 1 písm. a), přestupku proti občanskému soužití dle § 49 odst. 1 písm. c) a přestupku proti veřejnému pořádku dle § 47 odst. 1 písm. a) zákona o přestupcích, které jsou přičítány toliko žalobkyni. Předmětem přezkumu tudíž může být toliko to, zda žalobkyně sama svým jednáním naplnila skutkovou podstatu uvedených přestupků, přitom skutečnost, zda existuje určitý vztah soudce, který ve věci rozhoduje k osobě na řízení nikterak nezúčastněné, je proto zcela irelevantní.

Nejvyšší správní soud uzavírá, že pro úsudek o podjatosti soudce a nemožnosti rozhodnout v důsledku toho nestranně a nezávisle není dostačující toliko obecné či subjektivní přesvědčení žalobkyně a z tohoto pohledu jí nelze přisvědčit, že by vůči ní měly být uplatňovány jakékoli nestandardní postupy, které by nasvědčovaly porušení povinnosti nestranného a nezaujatého řízení. Nadto nelze přehlédnout ani fakt, že žalobkyně, jak vyplynulo ze soudního spisu, námitku podjatosti vůči soudci Pavlu Kumprechtovi neuplatnila při prvním projednání této věci, k výzvě soudu – Poučení účastníkům řízení ze dne 24. 9. 2009, č. j. 51 Ca 10/2009 - 13 námitku podjatosti nevznesla, rovněž tak jakoukoli souvislost nyní uváděného soudního znalce s projednávanou věcí na žádném místě nezmínila, a to ani v podané žalobě ani v následně zaslaných podáních poté, kdy nahlížela dne 27. 1. 2010 na základě plné moci paní Irena Kutmonová u krajského soudu do spisu (např. podání ze dne 18. 5. 2010).

Žádná ze žalobkyní uvedených skutečností nebyla shledána důvodem pro vyloučení soudce Pavla Kumprechta, a proto bylo rozhodnuto tak, jak je uvedeno ve výroku tohoto usnesení.

P o u č e n í : Proti tomuto usnesení **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 14. července 2011

JUDr. Lenka Matyášová
předsedkyně senátu